

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. IX. Mirabilis & stupendus modus, quo Deus D. N. erigit Religiones
tribue[n]s Fundatoribus emine[n]ter spiritum & perfectione[m] illam, quam
in suis Regulis descripserunt; & hac ratione alios ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

scilicet omne genus personarum varias facultates & scientias; concionando apud fideles; disputando contra infideles; confessiones audiendo, & sacramenta administrando; visitandō carceres, Xenodochia, & alios infirmos, curando eos, vt piē moriantur, & alia similia præstando. Cū enim Religio sit corpus quoddam mysticum, varia habens membra, sicut corpus ipsum humanum: potest varia ministeria ita exercere, vt vnum non impediat alterum facit enim ea per varios suos Religiosos; tribuens vnicuique regulas præclaras, ad benè fungendum suis officijs. Ex quo fiet, vt totum corpus sit valde perfectum cuius partes aded sunt perfectæ in ea perfectione, quam cuiusque officium requirit. Nec propterea, qui ad aliquam religionem vocantur, etiam minùs perfectam; vocationem suam negligere debent: cū enim D. N. omnibus religionibus prospiciat de subiectis & personis; sciatq; quid vnicuique magis expediat: illa religio cuique est eligenda, ad quam Dei vocatio deducit, vt apparebit ex ijs, quæ postea dicemus.

CAPVT IX.

MIRABILIS ET STVPENDVS MODVS quo Deus D. N. erigit Religionis, tribuens Fundatoribus eminenter spiritum & perfectionem illam, quam in suis Regulis descriperunt; & hac ratione alios inuitans ad eosdem sequendos.

QVEMADMODVM Christus D. N. ædificauit domum & ciuitatem Ecclesie suæ super duodecim fundamenta, siue preciosissimos lapides fundamentales, qui (vt ait S. Ioannes) sunt duodecim Apostoli, inter quos alijs præluxit S. Petrus, tanquã caput & b. petra præcipua fundamentalis, super quam ipse Christus suam fundauit Ecclesiam. Per quos oēs in virtute c. summi lapidis angularis qui est ipsemet Christus, creuit (vt ait Apostolus) corpus hoc mysticū, & progressum est hoc ædificiū Conuersione innumerebilibum hominum, qui eius doctrinã sulceperunt: ita etiam ipse Saluator: qui præcipuus est fundator & fundamentum omnium religionum, cū recens vult aliquam erigere, vt plurimum eam ædificat supra paucos aliquos viros, magni spiritus & excellentis sanctitatis: quorū vnum aliquem eligit tanquã præcipuū, & caput reliquorū. Quemadmodū fecit in religione Carthusianorum, quã fundauit super S. Brunum, & lex eius socios; & Minorū super S. Franciscum & alios duodecim; & societatem Iesū super Patrem nostrum S. Ignatium, & nouem eius socios. Cui præcipuo fundatori eminentiùs inprimit spiritum, sanctitatem, & perfectionem

propriam

a Apo. 21. 14

b Mat. 6. 18.

c Eph. 2. 20.

Quomodo Religio
crescat.

1 Esth. 10. 6

propriam Instituti, quod debet profiteri: ita ut eius vita sit institutum quod
dam vinum, viuaque Regula ad exemplar aliorum; cui etiam inspirat, et
sum Institutum eiusque constitutiones, & Regulas conscribat, & sic
inuitet, qui ipsum sequantur, aut comitentur, sequendo ipsum Christum
eam formam viuendi. Et hac ratione crescit Religio; adeoque alte ascendit
vt liceat de ea dicere, quod est scriptum de Esther: *a paruus fons exiit in
nium, & in lucem solemq; conuersus est, & in aquas plurimas redidit.* Et
fons aded paruus erat, atque fuit Religio S. Francisci, & S. Dominici, & So
cietatis Iesy in suis initijs: huc tamen fonticulus breu tempore creuit
flumen plurimarum aquarum, rigans totum ferme orbem terrarum: nam
varijs prouincijs, & ciuitatibus plurimi Conuentus sunt conditi, cum
genti numero Religiosorum Sanctorum ac Sapientum, qui exemplo &
ctrina sua pastum & potum spiritualem praebeant fidelibus; & tanquam
illos illuminant, & accendunt, & influentias communicant vitae aeternae.
paruulus fuit vnusquisque horum Sanctorum fundatorum, quia ipsi in
oculis se paruulos iudicabant; & in illis initijs ab alijs contemnebantur.
postea Dominus tanta eos sapientia & sanctitate repleuit, vt singuli eorum
fuerint, sint, & futuri sint fluius, lux, & sol totius suae Religionis. Nam
emplari sua vita, & admirandis constitutionibus ac Regulis, quas com
psit, (quod tamen totum copiose à Domino nostro acceperat) irrigat, illu
minat, viuificat, seruoremque suis Religiosis impertit, & suam Religionem
crescere, ac per varias orbis partes dilatari facit.

§. I.

I.
2 Ezecl. 29
& c. 31.

MODVM, quo Deus D. N. in his omnibus progreditur, explicare
per ea, quae Ezechiel Propheta de se ipso refert: *vidis*, inquit, & *auis*
manus missa ad me è caelo, in qua erat involutus liber: & expandis illum coram
me, & dixit ad me: fili hominis comede volumen istud, & vadens loquere ad filium
Israel. Et dixit ad me: venter tuus comedet, & viscera tua complebuntur volumine
isto quod ego do tibi: & comedis illud: & factus est in ore meo sicut mel dulce. Et dixit
ad me: fili hominis, vade ad domum Israel, & loqueris verba mea ad eos. Hic
modum possumus intelligere, fundatorem cuiusque Religionis esse hunc
lium hominis, quem appellamus hoc nomine, vt hinc tanquam filius
mi imbecillitatem suam agnoscat: inde verò celsitudinem suae vocationis
imitandum scilicet verbum diuinum incarnatum, qui se ipsum, etiam
filius Dei, appellat tamen filium hominis. Manus, quae venit è caelo, est in
spiratio, & Illustratio spiritus Sancti, qui in manu sua portat librum quem
in quo sunt Regulae propriae Instituti eius. Inspirata autem, eiq; explicat
utes omnes, Exercitia & ministeria, quae profiteri debet. Et voce efficitur

hujus

huiusmodi vocationis, ei dicit: fili hominis, accipe de manu mea volumen istud, & comede vsque ad satietatem. & viscera tua, omnes scilicet potentia interioris, memoria, intellectus, voluntas, & appetitus impleantur veritatibus & virtutibus, quæ in illo continentur, cum omni plenitudine, quæ exigit professio, ad quam tendis. Comede, & immitte in cor tuum modum huc paupertatis & obedientiæ; & reliqua Exercitia, quæ tibi ostendo. Postquam autem totum comederis, tibi que vt proprium & familiare reddideris: vade per provincias & loca Ecclesiæ meæ, & prædica eas fidelibus, & communica ijs, quos ego elegero, vt me tecum sequantur. Inspirationi & vocationi huic paruerunt Sancti Patriarchæ, & fundatores, & quisque suum comedit librum, & eminenter exsequutus est, quæ sui erant Instituti, in Exemplum totius mundi: tribuentes sibi honori, quod suum Ducem & Magistrum imitarentur, *b qui prius capit facere, quàm docere*: cuius amore volumen illud factum est in ore eorum sicut mel dulce: maxima enim sua oblectatione modum hunc vite sunt amplexi, dicentes cum Dauide: *c quàm dulcia faucibus meis eloquia tua, super mel ori meo*: & eadem cum maxima mea iucunditate alijs prædico, vt audiendis & amplectendis delectentur. Cum hac illi animi voluptate librum conscripserunt suarum Constitutionum & Regularum, excipientes illa ex propria experientia & virtutibus, quas Deus in ipsorum cordibus scripsit. Quas cum scriptas haberet, libro illo inuitabatur habentes appetitum & propensionem ad ipsos sequendos, dicentes eis: filij hominis accipite volumen istud, & comedite; amplectimini hoc Institutum, & in illo pergitte, *d imitatores mei estote, sicut ego filium hominis IESVM Christum imitatus sum* in hac vite ratione, quam ipse mihi inspirauit.

S E D melius adhuc rem hanc declarabimus alia re simili, quæ euenit S. Iohanni Euangelistæ, cum vidisset Angelum fortem descendentem de caelo, & habentem in manu sua libellum apertum, e *Andini*, inquit, *vocem de caelo loquentem mecum, & dicentem: vade, & accipe librum apertum de manu Angelus*. *e* *Abi ad Angelum dicens ei, vt daret mihi librum, & dixit mihi: accipe librum, & denota illum. & faciet amaricari ventrem tuum, sed in ore tuo erit dulce tanquàm mel: & dixit mihi oportet te, prophetare gentibus, & populis, & linguis, & Regibus multis*. Referebat hic Angelus (vt ait Beda, & supra est in sinuatum) Christum Seruatorem nostrum, in cuius manu est liber Legis Euangelicæ, & perfectionis, quam proficetur qualibet Religio Non enim solum infinita sua Sapientia eam comprehendit, sed eminentissimè illam habet in sacratissima sua anima expressam, cum potestate eam cui voluerit communicandi. Sed vox celestis, quæ est diuina vocatio, loquitur ad cor eius, quem Deus in Fundatorem Religionis elegit; ei que dicit: vade ad hunc magni consilij Angelum, & pete ab eo perfectionis librum, quem in manu sua habet, supplex orans, vt

Verba
Christi al-
loquentis
Fundatores
Religionum.

b *Abi, 1. 1.*

c *Pf. 118. 103*

d *1. Cor. 11. 1*

2.

e *Apo. 10. 8*

Cap. 5.

Dulcia
non sunt
amaris.

eum tibi det apertum:aperiens scilicet tibi, quidquid facti opus est, ut perfectus euadas in ea vite ratione, qua ipse vult obsequium suum & gloriam te promoueri. Et hic Dominus, qui nihil aliud cupit, respondet ei, ipso potius opere, quam verbis: *accipe librum, & deuora illum*, & immitte intra te ipsum; ut statim incipias prophetare, & alios excitare ad hunc vite modum propheticum & caelestem, communicando illum omnibus nationibus personis, quae acceptare voluerint. Sed attende, quod licet *in ore tuo futurum dulce, sicut mel; faciet tamen amaricari ventrem tuum*, cum erit digerendum. Nam licet dulce sit ac iucundum, Dei illustrationes recipere & veritatem virtutes supernaturales cognoscere, ac de eisdem coram hominibus loqui, ut ad perfectionem sectandam perueniantur; omnium tamen horum effectio magnas secum adfert amaritudines, eo quod multae sint persequutiones ac tentationes Daemonum, secularium, & falsorum fratrum contra te. Non tamen propterea abijciendus est animus, siquidem liber tibi ad hoc traditus, ut eum promulges ad gloriam Dei, & bonum Ecclesiae eius. Haec omnia experti sunt Sanctus Benedictus, & Sanctus Franciscus, & sancter Pater Sanctus Ignatius, & alij Patriarchae: qui in suarum Religionum foundationibus, & earum Regularis conscribendis, graues difficultates & labores sustinuerunt. Sed idem Dominus, qui illos vocauit, librumque eis dedit, auxilio eis fuit ad eum promulgandum, & homines adducendos, qui illum repperent, non obstantibus tot mundi huius contradictionibus. quod ipsi fundatores duplici via praestiterunt: tum vita sua exemplari, & quodammodo prodigiosa, quae mundum rapiebat in admirationem, & ad imitationem quodammodo impellebat; tum efficaciae suarum rationum, concurrente ipso Domino nostro cum illorum verbis & rationibus, ad multorum hominum voluntates permouendas, & ad ipsos fundatores imitandos alliciendas.

Quapropter dicere licet, Angelum illum quem S. Ioannes vidit habentem in manu sua librum, esse nuncium & legatum ipsius Christi, & imaginem quandam quasi ad vivum cuiusque Fundatoris Religionum: in cuius manu Christus D.N. librum suarum Regularum posuit, ut omnibus tradideretur, quos ipsemet Dominus ad id vocaret & eligeret, per vocem illam caelestem, diuinam scilicet inspirationem. Non enim aliud est vocatio ad Religiosum Statum, quam vox quaedam, quae auditur in corde hominum, & illis dicens: vade ad Angelum, & pete ab eo librum, quem habet in manu sua: hoc est, vade ad Sanctum Franciscum, aut S. Dominicum, aut S. Ignatium, & ad eos, qui eorum locum tenent in terra, & pete ab eis, admitti te in ipsorum Religionem, darique tibi librum Regularum & Constitutionum apertum, beneque explicatum, ut eo vorato, & ad cor tuum transmissis, possis in anima tua exprimere virtutes in ea perfectione, quae in eis continetur.

nerur. Et quemadmodum Sanctus Ioannes statim paruit cœlesti voci, accessitque ad Angelum, & petijt librum, & accepit: ita qui vocantur efficaci Dei vocatione, audiunt diuinum eius impulsus, & statim accedunt. vt admittant in Religionem procurent; neque à petendo desistunt, donec Regulatum librum accipiant; & serid se offerant ad eum vorandum, & in sua vice- tra transmittendum. Sed aduertant tamen, quòd initio, durante sensibili di- uinæ vocationis feruore, dulce sit quali mel acceptare & amplecti quidquid iustitiam illud continet, ita vt videatur ipsis suavis valde, ac incunda obe- dencia, amabilis paupertas, dulcis Castitas, & valde grata ipsa subiectio, & sui ipsorum abnegatio, vt ita imitentur ipsum Seruatorem: at progressu tē- poris, cum manus operi admouetur, gustusque ille sensibilis deficit, qui, dum liber erat recens, feruebat; incipiunt aliquæ amaritudines lentiri, quæ interiora spiritus vexant ob resistantiam & rebellionem ipsius carnis. Qui autem strenuè & fortiter perseverat, sentit crescere spiritus calorem & fer- uorem, & igne diuiniamoris accendi, quo totus liber facillè digeritur, ei- usque amaritudo conuertitur in dulcedinem, ita vt valde sit iucundus ac sua- us per reliquum vitæ tempus.

§. 2.

QVID AVTEM mirum est, tantam hominum multitudinem confluere ad quamcunq; Religionem recens fundatam, cum vox Dei mittatur per Angelum quendam adeo admirabilem, qualè ipse S. Ioannes nobis depingit, cum sex stupendis proprietatibus: ait enim *a cum amictum fuisse nu- be & iridem habuisse in capite, faciem fuisse vt solem, pedes tanquam columnas ignis, & vocem eius tanquam leonis rugientis, & in manu sua habuisse libellum apertum.* Quid autem hoc totū est aliud, quàm effigies quadam, valde apra status Religiosi, cuiusq; Fundatoris, & cuiuscunq; exemplaris viri eū profitentis; qui in vita sua est tanquam Angelus ob eiusmodi Professionis celsitudinem. Nubes enim, quæ est amictus est ipsa puritas: quæ oritur ex renunciatione rerum omnium terrenarum. Quemadmodum enim nubes sunt vapores subtilis, è terra eleuati, & ab ea fugientes in altum ascendentes. Ita perfectus Religio- sus mundum fugit; & res omnes, quas in terra possidebat, deserens, eleuat se super se, ad querendas res cœlestes. Hæc igitur renunciatio est eius amictus, & ornatus; & eodem tegit spiritum suum, quamuis corpus appareat nudū. Cœlestis Iris tricolor, quam in capite habet, refert perfectam reconciliatio- nem & amicitiam cū Deo, ortā ex tribus votis Castitatis, Paupertatis & Obedi- entie; quemadmodū enim s. b. *Arcus ille fuit signū pacis & fœderis, quod Dominus iniit cū Noë, quod nō essent futura ultra aque diluuii ad delendum vniuersā car- nem:* ita tria vota, signa sunt perfectæ amicitie & fœderis, quod iniit Domi- nus noster cum Religioso, & pignus, quòd non mergetur diluuiio peccato-

3.

a Apo. 10. 1.

1.

2.

Iris quid
denotet.
b Gen. 9. 13.

c Ps. 102. 4.

rum, & calamitatum, quibus mundus inundat, sed e coronabitur (vt ait) *in misericordia & miserationibus*, modò ipse ed' ta uora, integrè seruat, calcans ea super caput suum tanquam rem maximè charam, & quam plurè ciat, quàm cetera omnia, quæ sunt in terra.

3.

d Luc. 9. 29.

Mat. 17. 2.

FACIES sicut Sol, significat splendorem sanctitatis, & feruorem in omnibus virtutibus, speciatim in eis, quæ ad contemplatiuam vitam pertinent agendo familiariter cum Deo D. N. in oratione & contemplatione: hinc enim prouenit lumen diuinarum illustrationum, quæ spiritum transformant in similitudinem diuinã. Nam quemadmodum Christus D. N. d *dem uera transfiguratus est, & resplenduit facies eius sicut Sol*: ita Religiosi, oratione, & profitentur: obtinent felicem transfigurationem, splendentes sicut ipsi heroiæ uitæ suæ exemplis.

4.

HINC prouenit, ut pedes sint sicut columnæ ignis: nam gressus quibus pergunt in Exercitijs uitæ actiuæ, & in operibus misericordiæ corporali & spiritualibus, sunt gressus fortes, constantes, & amore Dei, zeloq; & pietatis proximorum necessitates, iuxta sua Instituta accensi: nec deficientes in iustmodi operibus propter labores ac defatigationes, quæ in eis tolerantur. Et quemadmodum idem Angelus *pedem suum dextrum habebat super mare, & sinistram autem super terram*, ut ostenderet, se omnia complecti: ita charitas perfectorum Religiosorum, præcipuè eorū, qui uitam mixtam perfecti præferunt, complectitur omnes homines, cupiens omnibus benefacere: igne diuini amoris inflammare pergentes per uniuersam terram, & nauigantes per omnia maria, ut hunc ignem projiciant in omnes peccatores; subuenientes maiori cura & feruore, maximè indigentibus ac desertis: ac propterea dextrum pedem ponunt super mare, quod significat peccatores magis turbatos & inquietos, qui instar furiosi maris feruent in suis passionibus & improbitatibus, cuiusmodi sunt hæretici & gentiles: ad quorum conuersionem magna uelocitate ita accurrunt: ut non negligant ponere sinistram pedem super terram; attendentes etiam adiuuandis reliquis fidelibus in soliditate existentibus hoc est fundatis & innitentibus ueræ fidei; sed indigentibus etiam subsidio, ut charitatis igne inflammentur.

5.

Tim. 1. 15.

Ac propterea uox Angeli illius est tanquam *rugitus leonis*: nam inter sensu, quo afficiuntur propter Deum offensum, & iacturam animarum, prædicant magna uis & ingenti fortitudine incutientes hominibus timorè, propositis minis iræ Dei, Mortis, Iudicij, & Inferni: ut peccata deserentes, recipiant se ad misericordiam diuinam, ut eorum impetrent ueniam: ad quam inuitat, & allicit eos signis arcus illius, siue Iridis, quam ipsi gestant super caput suum, constituentes se ipsos sæpè tanquam exemplum, quemadmodum faciebat S. Apostolus.

D. N. P.

6.
DENIQUE habent illi in manu sua *librum* continentem ea, quæ alijs proponunt, manifestant enim omnibus hominibus librum Euangelicæ legis, ita tamen ut ipsi primi manum operi admouerint, ut nō solū verbo, sed exemplo etiam illos permoueant: tunc enim vox erit tanquam rugitus leonis, fortis, & utilis; quando simul liber legis ita est in manu, ut qui loquitur, etiā operetur; & qui prædicat, etiam exequatur. Sed habent etiam in manu proprium sui Institutum librum, prædicantes illum omnibus aptis ad ipsos sequendos, vocantes & iuuuantes eos, ut illum acceptent & amplectantur.

Quid igitur mirum, si multi audiant & sequantur hanc vocationem; quæ non hominis est, sed Angeli nomine Dei loquentis? quis nō admiretur, permoueatur, & afficiatur ex amictu illo nubis, ex corona, pulcherrimi illius arcus cælestis, & splendore faciei tanquam Solis ex fortitudine pedum tanquam columnarum ignis? quem non terreat & pauere faciat vox, tanquam rugitus leonis? quem non alliciat manus tali libro exornata? & quomodo talia exempla cum verbis huiusmodi non sufficient ad commutanda corda? consueuimus oculos in historias præcipuarum Religionum Ecclesiæ, & inuenimus, eas hac via excreuisse, adferentes ingentem stuporem excellentiæ, & præstantiæ vitæ ac doctrinæ suæ, ut postea videbimus.

CAPVT X.

ADMIRANDVM; CENTVPLI PRÆMIUM Religioso Statui, ad eius conseruationem & augmentum, annexum: & quanta bona illud complectatur.

VM DEO D. N. nota sit hominum natura & propensio, qua valdè mouetur & allicitur ad laborem, ob mercedem & spem ingentis præmij: non satis habuit, quod Religionis domum, variolq; eius ordines fundauerit cum ea amplitudine & splendore, quem diximus: Sed cupiens eius conseruationem & augmentum, & plurimos esse, qui afficerentur ad habitandum in ea, & viuendum absq; periculo ab ea recedendi: in vtrumq; hunc finem fecit in suo Euangelio insignem quandam promissionem ijs omnibus, qui propter ipsum renunciarent omnibus quæ haberent, ipsumq; in Perfectione sequerentur, quemadmodum Apostoli fecerant. Ac propterea admirabili sua prouidentia sciens, renunciationem omnium personarum & rerum huius mundi, & oblationem, perpetuamq; votorum ac legum Religiosarum obseruantiam, esse vere crucem, iugum, & onus ex se valdè graue; imò additamentum grauis oneris super crucem communem vitæ Christianæ: voluit aliquid pro-

Promissio
Dei facta
relinquen-
tibus om-
nia propter
eum,